

Convenant Kennispark Twente

Concept d.d. 22/03/2016

Meest ondernemende regio van Europa

Twente heeft alles in zich om de meest ondernemende regio van Europa te worden. Nationaal leidend, internationaal opererend en sterk verbonden met het bedrijfsleven in Oost Nederland. Technologie (ICT, Nano, Sensoren, Robotica, en Technische Geneeskunde), geavanceerde productie (design, materiaal- en productiekennis) en geavanceerde materialen (thermoplastische en thermohardende composiet) staan in het hart van het concurrerend vermogen van de regio.

Technologie kent geen grenzen en geen sectoren, zij kent toepassingen in internationale markten. Internationaal georiënteerde Kennisinstellingen en ondernemers opereren met een internationaal perspectief. Er liggen verbindingen met ondernemende en technologie gedreven regio's in Nederland en Europa. Kennis gekoppeld aan ondernemerschap is de unieke formule die leidt tot een succesvolle ondernemende regio.

Twente onderscheidt zich ten opzichte van andere toptechnologische regio's. De succesvolle inzet op Startups, en relatief veel MKB bedrijven die in (internationale) niche markten opereren. Twente heeft een wendbaar bedrijfsleven. Het is de uitdaging om meer wendbare bedrijven in Internationale markten te krijgen en het aandeel bedrijven dat uitgroeit tot grotere werkgevers te verhogen.

De Universiteit Twente, Saxion Hogescholen, Provincie Overijssel, Regio Twente en de gemeente Enschede (de Founders) hebben de ambitie om via Kennispark de economie te vernieuwen en het concurrentievermogen van het bedrijfsleven te versterken. In de overtuiging dat dit leidt tot een welvarender regio, meer concurrentiekracht en een sterkere arbeidsmarkt. In de overtuiging dat 'Key Enabling Technologies' uit Twente bijdragen aan de oplossing van de 'Grand Challenges' van onze maatschappij.

Founders hebben de ambitie om bij te dragen aan de succesvolle introductie van meer nieuwe producten, diensten of systeemoplossingen in een internationale markt. Met Kennispark geven ze invulling aan deze ambitie. Haar doel is het vergroten van de werkgelegenheid en het meer dan landelijk gemiddeld laten groeien van de HTSM sector.

Kennispark heeft als missie een optimaal ecosysteem te creëren als motor voor innovatie en ondernemerschap op basis van de kennis en het talent van de bedrijven en kennisinstellingen.

Kennispark kent de volgende kernopgaven:

- i. Bevorderen van kennisvalorisatie door Universiteit Twente en Saxion
- ii. Bevorderen van het innovatieve vermogen van individuele ondernemende studenten en bedrijven
- iii. Bevorderen van de innovatiekracht van het bedrijfsleven

Valorisatie & Ondernemerschap in internationaal perspectief

Founders zien Kennispark als een bron van valorisatie en ondernemerschap. Het is een vindplaats voor ondernemende studenten/onderzoekers, startende ondernemers en bedrijven die willen innoveren. Die dynamiek trekt investeerders en fondsen aan. Die op hun beurt niet alleen financieren maar ook kwaliteit en kennis van markten en netwerken toevoegen. Het organiseren van dynamiek leidt tot innovatie.

Kennispark is een stuwende kracht en versneller achter technologische innovaties richting internationale marktintroductie. Starters koppelen kennis en ondernemerschap om nieuwe business te genereren, groeiende bedrijven vernieuwen de economie en MKB bedrijven zijn innovatiever en concurrerender dan in andere regio's. Vanuit Twente leveren meerdere bedrijven aan verschillende waardeketens. Met elkaar vormen ze een wendbaar, robuust en veerkrachtig ecosysteem.

Kennispark is nationaal leidend, internationaal opererend en verbindt (inter)nationale netwerken, wetenschap en bedrijven en internationaal talent. Door te verbinden bevordert Kennispark de internationale groei en zichtbaarheid.

Met het grootste aantal startups en een erkende en herkende basis met kennisinstellingen als zwaartepunt: elke afgestudeerde heeft een ondernemende houding/skills en de omgeving is gericht op excelleren en ontwikkelen.

Kennispark is toonaangevend op het gebied van Smart Industries. Smart Industries omvat zowel HTSM als Advanced Manufacturing en Materials (AMM). Het slimmer maken van producten, productie en processen. Kennispark richt zich op innovatie-vraagstukken van bedrijven en het agenderen en organiseren van technologische veranderingen met een (grote) impact op het bedrijfsleven. Bedrijven worden verder geholpen in het ontwikkelen van ideeën op het gebied van HTSM en AMM richting productie.

Innovatiesysteem

Het innovatiesysteem bestaat uit drie lagen. Kennispark geeft richting aan het systeem door middel van regionale roadmaps die kennisinstellingen en profit aan elkaar verbinden (laag 1, lange termijn). Dit resulteert in een meerjarige dynamiek in de vorm van programma's en projecten (laag 2) en programma's en projecten leiden tot diverse businesscases (laag 3). Kennispark is tevens trekker van laag één.

Twente heeft een regionaal economische structuur met een grote variëteit in landschappen dan andere regio's. Dat wil zeggen we kennen relatief veel kleinere MKB bedrijven, en vaak leveren die bedrijven aan meerdere waardeketens. Twente kent immers weinig OEM'ers zoals Philips, ASML en VDL die de roadmap van een waardeketen bepalen. Verbondenheid binnen een waardeketen (verticaal) tussen bedrijven in Twente is van nature minder aanwezig.

Het creëren van horizontale verbondenheid tussen bedrijven die niet in dezelfde waardeketen werken, is van groter belang. Kennispark kan competenties of capabilities toevoegen die leiden tot innovaties zoals ondernemerschap, financiering, kennis van internationale markten, gedeelde faciliteiten en leren van elkaar als het gaat om toepassing van nieuwe (productie) technologieën. Kennispark geeft richting en

voedt de dynamiek in de tweede laag, door bovenstaande competenties toe te voegen en synergie voordelen te halen.

Kennispark is een spin in het web. Zij is in staat alle lagen te verbinden. Valorisatie beperkt zich niet alleen tot regionale roadmaps. Daar waar Kennispark redeneert vanuit regionale roadmaps redeneren starters, groeiers en bedrijven vanuit de realisatie van businesscases richting programma's en projecten. De tweede laag kent dan ook de grootste dynamiek: hier komen kennisinstellingen starters/allianties, groeiers, en MKB bedrijven bij elkaar.

Startups & Groeiers

Disruptieve innovaties zijn van belang voor vernieuwing van de economie op de lange termijn. Daar waar MKB bedrijven meerdere competenties in hun organisaties hebben om te werken aan hun businesscases hebben starters dat in mindere mate. Juist nieuwe bedrijven lanceren met succes nieuwe en meer disruptieve producten, diensten of systeemoplossingen in de markt. De dynamiek van startende bedrijven is anders dan van gevestigde MKB bedrijven.

Kennispark is toonaangevend als het gaat om High Tech Startups. Founders willen graag stappen zetten om die voorsprong te behouden en nog verder te vergroten. Ondernemerschap in opleidingen leidt tot ondernemende studenten, coaching van starters tot een hogere slaagkans en een netwerk van investeerders en bedrijven leidt tot opschaling in internationale markten. Maar bovenal is het de ondernemerscommunity waardoor ambitieuze ondernemers zich snel ontwikkelen en in de kortst mogelijke tijd de beste ondernemers worden.

Kennispark Industries

De Industrie in Overijssel vertegenwoordigt meer dan 70.000 banen. De HTSM sector die voor een deel de sector Industrie overlapt kent bijna 44.000 banen. In Twente heeft de sector industrie een omvang van ruim 42.000 banen (LISA, 2013) en 28.000 in de HTSM sector. De HTSM sector is na Handel (ruim 57.000) en Zorg (ruim 46.000) de grootste werkgever. De Industrie is een grote verschaffer van werk voor geschoold personeel op MBO niveau. Een baan in de (slimme)maakindustrie levert 1 à 2banen op in andere sectoren.

Kennispark is nu op Twente georiënteerd. Zij heeft de potentie de centrale speler te worden in Oost Nederland op het gebied van High Tech. Vanuit de excellente kennisposities van de Twentse kennisinstellingen wordt de samenwerking met MKB bedrijven vormgegeven. Science based engineering (SBE) en de instituten op de UT, TFF en Saxion bieden de wetenschappelijke en toepassingsgerichte basis om de valorisatie van kennis te organiseren.

Innoveren is een noodzakelijkheid voor het bedrijfsleven in Oost Nederland om de kansen op het gebied van Smart Industry in te vullen. Dat gaat niet meer alleen. De ontwikkelingen in de wereld gaan te snel en daarom is open innovatie en samenwerking een voorwaarde voor bedrijven om mee te kunnen in concurrerende ontwikkelingen.

Samenwerking over de grens om de schaalbaarheid van kennis en toepassing te vergroten, ligt daarbij voor de hand gezien de ligging van Twente ten opzichte van Duitsland. Door te investeren in die samenwerking worden de kansen van regionale bedrijven, om de omzet in het buitenland en specifiek in Duitsland te vergroten, groter.

Founders spreken af:

- Het onderdeel Kennispark Industries te herpositioneren qua activiteiten, opgave en positie in Oost-Nederland;
- Kennispark Industries te willen positioneren in internationale netwerken.

Innovatiecampus

De regio Twente kent meerdere ontwikkelingen die door partijen als campus worden bestempeld. Op nationaal niveau wordt meer en meer samengewerkt tussen verschillende campussen. Op nationaal niveau worden campussen onderscheiden waar een sterke kennisdrager, in de vorm van een kennisinstelling of bedrijf, aanwezig is. De Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA) werkt meer en meer samen met deze campussen om de (inter)nationale acquisitie vorm te geven.

De belangrijkste waarden die innovatieve ondernemers zoeken in een vestigingslocatie zijn toegang tot talent, kennis en risicokapitaal. Kennispark bevordert het beschikbaar maken van deze waarden via netwerken en events.

Kwalitatieve afstemming tussen de verschillende campussen in de regio Twente leidt enerzijds tot complementaire profielen van die gebieden. Anderzijds borgt dit dat er voldoende ruimte beschikbaar is die voor innovatieve ondernemers noodzakelijk is om hun businesscases te realiseren. Kennispark heeft hierin een adviserende functie.

Founders spreken af:

- Dat het onderdeel Innovatiecampus integraal onderdeel uitmaakt van de opgave van Kennispark en dat uitwerking op dit onderdeel qua scope en afbakening gewenst is;
- Dat de aanpak van gebiedsontwikkeling van de fysieke locatie Kennispark (inclusief Business en Science Park) een opgave van de gemeente Enschede is, binnen het kader van het Masterplan Kennispark en de bijbehorende samenwerkingsovereenkomst.

Organisatie Kennispark

De vijf Founders brengen in meer of mindere mate hun opgaven, doelen en activiteiten onder bij Kennispark. In de verwachting dat het gezamenlijk organiseren van die opgaven, doelen en activiteiten effectiever en efficiënter is dan wanneer iedere Founder dat voor zich organiseert. Founders hebben besloten dat in het hart van Kennispark staat: valorisatie van kennis van kennisinstellingen naar bedrijven en tussen bedrijven onderling.

De Founders zijn trots op de succesformule Kennispark. Het helpt de regio in haar kracht te zetten als top innovatieve en ondernemende High Tech regio en leidt tot vernieuwing van de economie en tot werkgelegenheid. De groei van de werkgelegenheid op Kennispark lag over de afgelopen jaren boven het gemiddelde in Nederland.

Founders verwachten bovendien dat er een positieve wisselwerking ontstaat tussen de uitstraling en zichtbaarheid van een innovatieve regio en de aantrekkingskracht op studenten en bedrijven die zich hier willen vestigen. De kracht en uitstraling van een innovatieve regio kan positieve effecten hebben op het imago van de regio als geheel.

Kennispark is de regionale architect op het gebied van High Tech valorisatie en wordt als zodanig erkend in Oost Nederland (Technology Valley). Door het ontwikkelen/verfijnen van het regionale ecosysteem (kennis, talent, services en instrumenten) in combinatie met het initiëren/begeleiden van relevante bewegingen (procesmanagement) worden perspectievolle kennisposities omgezet in concrete toepassingen bij het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.

Kennispark is een vindplaats voor ondernemende studenten en onderzoekers, startende ondernemers en bedrijven die willen innoveren. En een vindplaats voor investeerders en fondsen. Zij voedt het innovatiesysteem met competenties die nu ontbreken, waarvan het niet waarschijnlijk is dat starters of bedrijven die op korte termijn zelf organiseren en die nu wel nodig zijn voor het laten slagen van succesvolle marktintroductions van innovatieve producten, diensten of systeemoplossingen.

De kracht van een succesvolle organisatie Kennispark wordt bepaald door de volgende eigenschappen:

Onafhankelijke positie

Kennispark is afhankelijk van haar Founders als het gaat om het vormgeven van de alliantie, haar doelen en opgaven. Zij streeft er echter naar om onafhankelijk van (politieke) belangen een deskundige positie in te nemen ten opzichte van het (innovatie) ecosysteem.

De aansluiting op haar Founders

De Founders organiseren eigen doelen en opgaven in Kennispark. Voor de vitaliteit van Kennispark is het van belang dat Founders betrokken zijn bij het vormgeven van die doelen en opgaven en zelf verantwoordelijkheid nemen voor randvoorwaardelijk zaken die van belang zijn voor een optimaal functionerend Kennispark en innovatie ecosysteem.

De wederkerigheid tussen de Founders en Kennispark bestaat uit het voldoen aan wensen en verwachtingen, opbouw van kennis binnen zowel Kennispark als de organisatie van de Founders, en het positioneren van de Founders van Kennispark in haar omgeving.

Wendbaarheid, weerbaarheid en reproduceerbaarheid

Het succes van Kennispark komt voort uit haar vermogen om mee te bewegen op relevante vraagstukken van ondernemende studenten en onderzoekers, startende ondernemers en bedrijven die willen innoveren. Wendbaarheid is hierin van belang. Anderzijds is het van belang dat de positie van Kennispark voldoende krachtig is om haar rol succesvol uit te oefenen. Het gaat dan om beschikking over of tot competenties op het gebied van bijvoorbeeld business development, financiën, juridische zaken, communicatie/marketing en alliantievorming.

Focus & excellentie

Kennispark is succesvol doordat het focus weet aan te brengen in doelgroepen en activiteiten. Aanvullend hierop leert Kennispark welke activiteiten of interventies wel of niet succesvol zijn geweest. Op die manier kan Kennispark haar excellente positie behouden en versterken.

Kerntaken van Kennispark:

- a. bevordert de slaagkans van innovatieve producten, diensten en systeemoplossingen in (inter)nationale markten door ontbrekende competenties aan het innovatiesysteem toe te voegen, diensten aan te bieden en instrumenten uit te voeren;
- b. adviseert haar Founders op het gebied van innovatie en valorisatie;
- c. laat partijen in het innovatiesysteem voor Starters & Groeiers en MKB bedrijven leren om haar innovatievermogen te vergroten;
- d. levert een bijdrage aan de monitoring en verslaglegging van trends en gegevens op het gebied van haar activiteiten en het innovatiesysteem dat zij voedt.

Belangrijke partners voor Kennispark

Kennispark heeft naast haar Founders binnen het systeem meerdere belangrijke partners, het gaat onder andere om allianties van bedrijven zoals AMMON, VKON, en verschillende fieldlabs. Evenals bedrijven zoals Thales en Demcon die een entrepreneurial ecosystem bouwen rondom hun bedrijf.

Kennispark zorgt ervoor dat het ecosysteem functioneert. Aansluiten en versterken van initiatieven die het ecosysteem versterken maakt hiervan onderdeel uit. Tegelijkertijd is het van belang om te zorgen dat middelen in het ecosysteem zo efficiënt en effectief mogelijk ingezet worden. Voor Kennispark is het van belang dat zij een scherp profiel kent en focus houdt op haar activiteiten.

Het imago van Twente als geheel en van een stad als Enschede is van belang voor het aantrekken van nieuw talent. Het gaat dan niet alleen om studenten maar ook bijvoorbeeld om commerciële kwaliteit, waardoor bedrijven nu vaak wegtrekken. De Founders geven vanuit haar ambitie richting mee aan Twentebranding, Techniekpact en de Twente Board.

Founders spreken af:

- Het profiel en de focus van Kennispark te bewaken;
- De intentie te hebben de activiteiten die het innovatie-ecosysteem beter dienen als ze binnen Kennispark zijn georganiseerd, daar onder te brengen;
- Het Dagelijks Bestuur (zie Governance) te verzoeken de Founders gevraagd en ongevraagd te adviseren over de activiteiten binnen de eigen organisatie die (in)direct (kunnen) bijdragen aan versterking van het innovatiesysteem.

Portal to Innovation versus een economisch loket

Meer bedrijven die in staat zijn om te innoveren is van belang. Innovatie is voor veel bedrijven een onderontwikkelde competentie. Begeleiding van bedrijven richting een innovatievraag is van belang en vraagt om tijd en aandacht. Hier ligt een rol voor Kennispark weggelegd.

Kennispark helpt nieuwe innovatieve producten, diensten of systeemoplossingen verder richting een internationale markt. Hier ligt haar focus op. Deze focus is grenzeloos. Founders maken onderscheid tussen innovatie en de bredere economische opgave van Twente. Deze bredere economische opgave organiseren de Founders buiten Kennispark.

Founders spreken af:

- Dat het profiel Kennispark betrekking heeft op valorisatie van kennis en het stimuleren van innovatie.

Governance

De governance van Kennispark moet aansluiten bij haar opgaven. Founders spelen een belangrijke rol in het formuleren van die opgaven, de directie speelt een belangrijke rol in de vertaling naar strategie, doelen, inspanningen, activiteiten en instrumenten. Het is van belang dat de directie vanuit haar kennispositie de Founders kan adviseren.

Founders hebben aangegeven de governance van Kennispark passend bij haar opgave vorm te geven. Zij hebben hun voorkeur uitgesproken voor een governance model met een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. Mochten Founders alternatieven zien die beter aansluiten bij de opgaven van Kennispark dan worden die meegewogen.

Founders spreken af:

- Een voorkeur te hebben voor een governance model met een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur en dit model graag ter besluitvorming uitgewerkt te willen zien in het jaar 2016;
- Het dagelijks bestuur wordt gevormd door de directie. De directie stelt een (meer)jarenplan op met een maximale looptijd van 4 jaar waarvan de eerste twee jaar concreet worden beschreven. Het algemeen bestuur geeft aan de voorkant wensen mee voor het meerjarenplan en stelt het definitieve meerjarenplan vast;
- Founders kunnen zich voorstellen dat het Dagelijks Bestuur op termijn gevormd door 1 bestuurder. Founders spreken een termijn af op welk moment deze situatie de werkelijke situatie moet zijn;
- De Raad van Toezicht te vragen te adviseren over die termijn, en te verzoeken om toezicht te houden op het proces van de huidige naar de gewenste situatie, zoals beschreven in dit convenant.
- Een directiesecretaris vervult tot dat moment namens de directie de rol van secretaris voor het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.

Financiën

Met de Founders worden meerjarenafspraken gemaakt over de financiële bijdrage van de Founders aan de kosten van Kennispark. De in de meerjarenafspraken toegezegde jaarlijkse bijdragen van de Founders worden binnen 13 weken na aanvang van het begrotingsjaar ter beschikking gesteld.

Founders spreken af:

- Kennispark voor het jaar 2016 als volgt te financieren:
  - o Provincie Overijssel €390.000,-- (waarvan €275.000,-- via Sanderink lening), Regio Twente €240.000,-- en de gemeente Enschede, Saxion en de Universiteit Twente ieder €133.000,--;
  - o Kennispark in het overbruggingsjaar additioneel te financieren met een bedrag van €250.000,-- om de nieuwe strategie te implementeren en dit bedrag evenredig te verdelen over de vijf Founders.
- Kennispark voor de daaropvolgende jaren te financieren conform het meerjarenplan en bijbehorende meerjarenbegroting;

Geschillen

In geval van geschillen tussen partijen inzake de interpretatie respectievelijk de uitvoering van dit convenant trachten de Founders en de Directie deze in der minne te schikken.

Founders spreken af:

- Dit convenant in ieder geval aan te passen en opnieuw vast te stellen als het meerjarenplan daartoe aanleiding geeft;
- Dit convenant aan te passen nadat in het inregeljaar 2016 besluiten zijn genomen die hiertoe aanleiding geven;
- De statuten van Kennispark op basis van besluitvorming en dit convenant in het jaar 2016 aan te passen.

Duur convenant

Dit convenant wordt van kracht op de datum van ondertekening en zal gelden voor maximaal een periode van vier jaar. Partijen zullen dit convenant uiterlijk drie maanden voor het expireren daarvan evalueren. Het convenant kan schriftelijk worden gewijzigd bij gezamenlijk besluit van alle partijen.

Tenzij één der partijen uiterlijk twee maanden voor het einde van dit convenant aan de andere partij te kennen geeft het convenant niet of niet onder dezelfde voorwaarden te willen voortzetten, wordt dit convenant integraal verlengd voor een periode van vier jaar.

Tussentijdse beëindiging van de samenwerking vindt alleen plaats na overleg met en met instemming van alle Founders.

Aldus in tweevoud opgemaakt en overeengekomen te Enschede 2016

Namens de Universiteit Twente,

Namens Saxion hogescholen,

.....

.....

Namens de Provincie Overijssel,

Namens de Regio Twente,

.....

.....

Namens de gemeente Enschede,

.....